

Taalgericht vak- onderwijs

vmbo Roermond
Dubbelslag Traject

yuverta.nl

Yuverta

Uitgangssituatie

De afgelopen jaren is de taalvaardigheid van leerlingen bij Yuverta vmbo Roermond aanzienlijk verslechterd. Zowel onderzoek als dagelijkse praktijk tonen aan dat leerlingen moeite hebben met het lezen en begrijpen van teksten en dat zij niet in staat zijn om deze op begrijpelijke wijze mondeling en schriftelijk te reproduceren. Hierdoor worden docenten steeds vaker gedwongen om hun lesmateriaal aan te passen aan het lagere taalniveau van de leerlingen, wat heeft geleid tot zorgen over de leerprestaties en motivatie van de leerlingen.

Voor 2020 werden verschillende strategieën ingezet om het leesbegrip van leerlingen te verbeteren:

Strategieën

- Docenten legden teksten vaker uit in plaats van leerlingen deze zelf te laten lezen.
- Teksten werden vereenvoudigd om ze begrijpelijker te maken.
- Docenten maakten samenvattingen van teksten.
- Taaldocenten begonnen elke les met 10 minuten lezen.

Helaas hadden deze maatregelen niet het gewenste resultaat (leesvermijding).

Introductie van Dubbelslag

In '20-'21 werd het Dubbelslag-traject geïntroduceerd om deze neerwaartse trend aan te pakken. In samenwerking met Sardes Utrecht, onder leiding van Kees Broekhof en Froukje Hoobroeckx, werd een programma ontwikkeld waarin vakdocenten getraind werden om zowel vakinhoudelijke- als taalvaardigheden te stimuleren binnen de context van hun vak. Het traject kreeg deze naam omdat taal niet als een apart onderwerp wordt behandeld, maar als een integraal onderdeel van de vakdoelen.

Nulmeting

In november '21 vond bij de start van het project een nulmeting plaats. Docenten en leerlingen werden geïnterviewd om een beeld te krijgen van de bestaande problemen. De interviews resulteerden in onder meer de volgende bevindingen:

Leerlingen: Leerlingen vonden veel teksten oninteressant en bleken slecht in woordenschat en erg afhankelijk van de docent bij het lezen en begrijpen van teksten.

Docenten: Docenten gaven aan dat leerlingen de woorden lezen, maar niet de tekstuele samenhang snappen. Dit heeft invloed op de leesmotivatie.

Yuverta

Doel van TVO

Het doel van het Dubbelslag-traject is dat tegen '26 alle docenten bij Yuverta vmbo Roermond de vijf basisprincipes van Taalgericht Vakonderwijs (TVO) kunnen toepassen in hun lessen. Daarnaast worden taalcoaches aangesteld die docenten ondersteunen bij de integratie van taaldoelen in vaklessen.

5 basisprincipes van taalgericht onderwijs ↓

1. Vak- en taaldoelen

Naast vakinhoud wordt ook aandacht besteed aan taaldoelen om leerlingen te helpen de vakinhoud beter te begrijpen en hun taalvaardigheid te verbeteren.

“

We zijn ons steeds bewuster geworden van het belang van taal in onze lessen. De leerlingen leren meer en zijn veel actiever betrokken bij de les.

TVO-docenten docenten

”

2. Betekenisvolle context

De les wordt gestart met een opdracht die aansluit bij de voorkennis van de leerling.

3. Interactie

De docent zorgt voor voldoende interactie tussen leerlingen en docenten door het stellen van verschillende soorten vragen en het stimuleren van onderlinge samenwerking.

4. Taalsteun

Eigen taal (DAT) leren vertalen naar schooltaal (CAT) en omgekeerd. Ondersteuning bieden bij begrippen en taaltaken.

5. Evaluatie

De leerlingen de kans geven om te reflecteren op wat ze hebben geleerd en hoe ze dit in de volgende les kunnen toepassen.

Het Dubbelslag-traject is een belangrijke stap in het bevorderen van de taalvaardigheid. Het draagt bij aan het verbeteren van hun leerprestaties en motivatie.

C. Stuurman | c.stuurman@yuverta.nl
A. Loor | F. Dodge | C. Aarts